

Svenska residenset i Köpenhamn

Svenska residenset i Köpenhamn

Den svenska ambassadens residens på Sankt Annæ Plads 15 har ett unikt läge, mitt i den historiska stadsdelen Frederiksstaden. Hörnhuset vid Sankt Annæ Plads och Amaliegade uppfördes år 1750 efter ritningar av hovbyggmästare Eigtved.

Hundra år senare byggdes det på med en våning, för att bättre anpassa höjden mot omgivande hus.

År 1921 köpte svenska staten in huset och lät renovera det som residens åt den svenska ambassadören. I detta renoveringsarbete deltog den svenske arkitekten Torben Grut.

I hörnhuset mot Sankt Annæ Plads finns en hög, rundad port i trä. I fantasin kan man föreställa sig hur det såg ut när vackra kalescher dragna av hästar rullade in på gården.

Kungliga kvarter

I hela Europa beundrade man vid mitten av 1700-talet Frankrike och dess stadsarkitektur. I Danmark fanns en vision att skapa något som liknade Place Vendôme eller Place des Vosges i Paris. Huvudansvaret låg hos en av landets genom tiderna största arkitekter, hovbyggmästare Nicolai Eigtved.

I Köpenhamn uppfördes fyra palats, som senare blev Amalienborgs slott och dit kungafamiljen så småningom flyttade. Det omkringliggande området, Frederiksstaden, uppkallad efter den danska kungen, började projekteras. Tomterna såldes av kungen till rika köpmän och skeppsredare, som där lät uppföra stora hus, allt i enlighet med hovbyggmästare Eigtveds noggranna ritningar.

Eigtveds intention var att den nya stadsdelen skulle harmoniera med Amalienborgs slottsplats. Det blev Köpenhamns mest attraktiva stadsdel, centralt belägen och nära vattnet. De nya ägarna var i huvudsak förmögna representanter för det borgerliga skräet. Det uppstod emellertid genast ett stort intresse från adeln att få hyra de nya pampiga husen, för att på så sätt kunna bo i hovets närhet. Adelsfamiljerna flyttade in och handelsmännen bosatte sig utanför Frederiksstaden.

Lång förbindelse

Redan på 1600-talet kan man i historieböckerna finna det första formella svenska sändebudet i Köpenhamn. Men först år 1921 köpte den svenska staten in två byggnader för ambassadens räkning, i hörnet av Sankt Annæ Plads och Amaliegade, för 450 000 danska kronor. Hörnhuset har sedan dess fungerat som chefsbostad. Det andra huset mot Sankt Annæ Plads var svenska ambassadens kansli fram till 2018, då kansliet flyttade till annan adress.

Sveriges ambassad i Köpenhamn ligger nära Amalienborgs slottsplats.

Sedan 1920-talet har Sverige huserat i hörnet Sankt Annæ Plads och Amaliegade.

1700-talsarkitektur

Den svenska ambassadörens residens i Frederiksstaden består i dag av hörnhuset vid Sankt Annæ Plads och Amaliegade. Det uppfördes år 1750 enligt hovbyggmästare Eigtveds ritningar för timmerhandlare Johan Jeginds räkning. Huset låg i änden av Frederiksstaden. Sankt Annæ Plads var då en smal gata vid en av kanalerna, ett utmärkt läge med tanke på att kanalerna var dåtidens bästa transportmedel. Det ståtliga huset såldes redan 1755, till en släkting till kungen.

Ombyggnader och reparationer

Residenset hade ursprungligen två våningar och ett brutet tak. På 1850-talet fick huset ytterligare en våning samt en halvåning (mezzanin) under ett nytt sadeltak. Vid denna tidpunkt fylldes kanalen igen och gatan som anlades på dess plats fick ett esplanadliknande utseende. Arkiven visar att olika förmögna familjer bebott huset.

Vid inköpet 1921 var såväl den svenska ministern i Köpenhamn friherre Joachim Beck-Friis, dennes syster konstnärinnan Stina Beck-Friis samt arkitekten Torben Grut mycket engagerade i att ställa i ordning lokalerna. Även om man redan då rustade upp huset gjorde man inte någon stor grundförstärkning av byggnaden förrän 1941–1942, det vill säga mitt under andra världskriget. Beskickningschefen under kriget, Gustaf von Dardel, berättar i sina memoarer om hur familjen flyttade från rum till rum allteftersom reparationerna fortskred. Bland annat installerades en hiss i residenset.

Trapphall i residenset.

I de vackra 1700-talssalongerna blandas antik inredning med modern design.

Vitputsade fasader

Från 1940-talet och fram till 1970-talet anlätades den kände danske arkitekten Flemming Grut av Kungliga Byggnadsstyrelsen för ambassadens reparationer och ombyggnader. På 1950-talet genomfördes en omfattande och uppmärksam renovering. Flera danska tidningar skrev om arbetet. De hyllade den moderna inredningen och den höga nivån på konsten som fanns i de nyrenoverade lokalerna. Exteriört innebar renoveringen dock att putsen knackades ned och blottade det ljusa teglet. Vid en renovering på 1980-talet putsades dessa åter vita. Under 2001 gjorde Statens fastighetsverk (SFV) en stor fönster- och fasadrenovering och 2010 även övriga fasadarbeten.

UD inreder

Residenset är inrett av UD:s inredningsarkitekter med ett utsökt urval av främst svensk design. Som exempel kan nämnas det specialritade långa matsalsbordet i valnötsrot från välkända Klaessons i Fjugestad och de högryggade matsalsstolarna formgivna av Carl Malmsten. Serveringsborden kommer från Svenskt Tenn, den stora flygeln i musikrummet är av Malmsjös fabrikat.

I hörnsalongen finns den solgula mattan ”Magdalena” från Märta Måås-Fjetterströms ateljé och en soffgrupp från Svenskt Tenn. Konsten på väggarna representerar svenska konstnärer från de senaste århundradena, de allra flesta med dansk anknytning. Mest känd är kanske konstnären Karl Isakson, som i Danmark ofta betraktas som dansk, eftersom han levde större delen av sitt vuxna liv här.

Sedan år 2000 förenas de två länderna också av Öresundsbron.

Förbindelserna under andra världskriget

Sveriges ambassad i Köpenhamn har alltid varit en känd plats för Köpenhamnaren i allmänhet, inte minst därför att Sveriges ambassad under andra världskriget hade en speciell position. Hösten 1943 planerade den tyska ockupationsmakten en deportering av de danska judarna. Dessa fick dock en förvarning och de flesta kunde lämna sina hem i tid. Vissa tog sin tillflykt till ambassaden. Tack vare en enorm insats av den danska civilbefolkningen kunde de allra flesta danska judar gömma sig och sedan fly över Öresund till Sverige.

Gustaf von Dardel berättar också om hemliga möten på ambassaden med motståndsrörelsen. En av dess ledande företrädare, sedermera statsministern Hans Hedtoft, anlände vid ett tillfälle i ambulans för att undgå upptäckt.

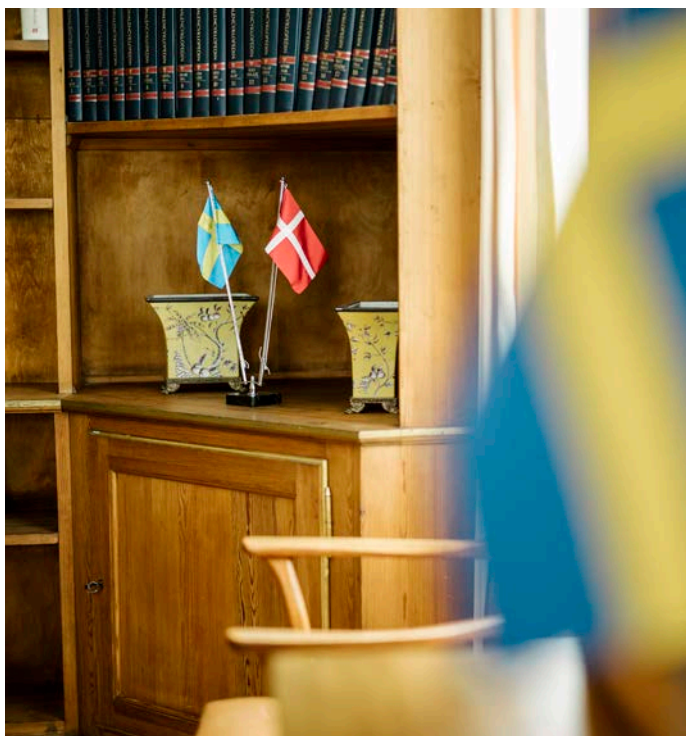
Uppdukat till en måltid i residensets stora matsal.

Kort om ambassadens verksamhet

Sveriges ambassad har en mycket uppskattad verksamhet i form av events och nätverksträffar, med föredrag, uppträdanden, musik och annat. Ambassaden är en given mötesplats för svenska kulturpersonligheter, författare och journalister, men även för framträdande svenska politiker, industri- och bankmän.

Ambassaden i Köpenhamn samarbetar med Business Swedens representanter i Danmark. Under ambassaden lyder generalkonsulat på Färöarna och Grönland samt konsulat i sju av Danmarks större städer.

Samtliga konsulat är honorära, vilket innebär att de saknar personal från Sverige.

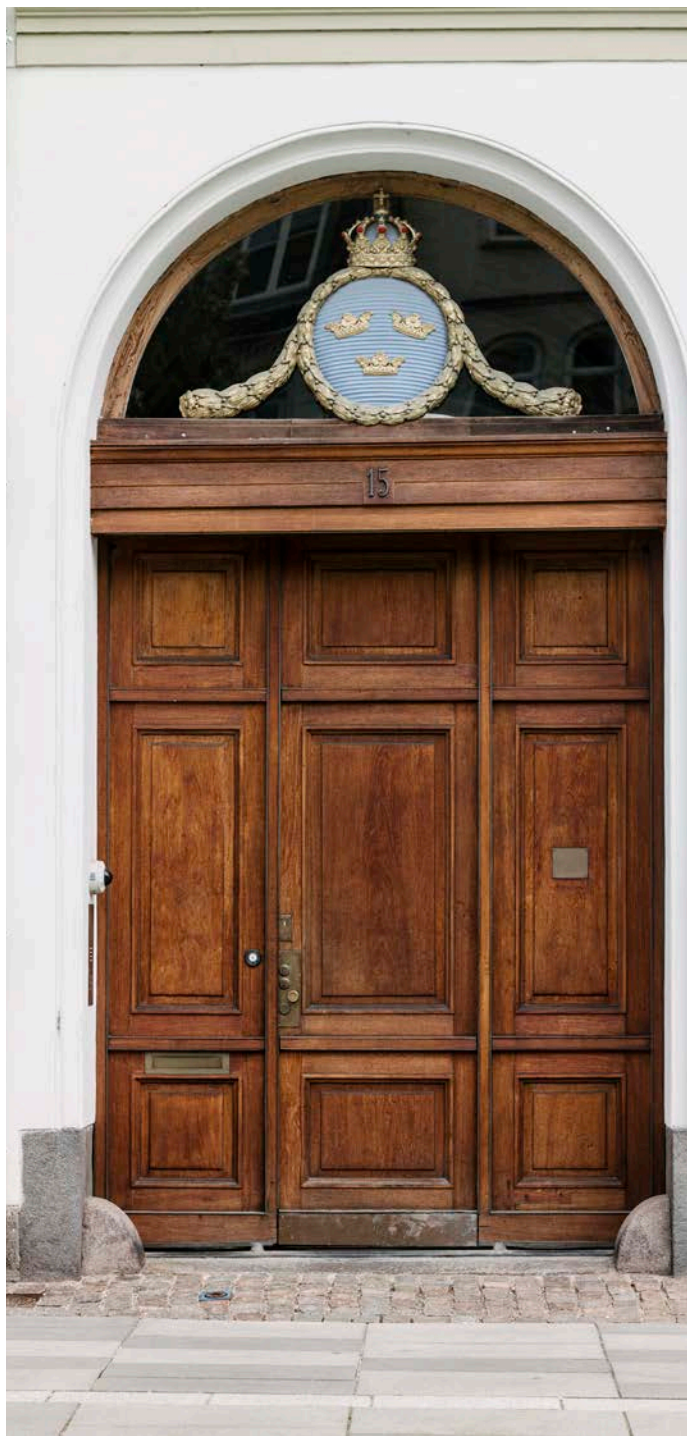

Den svenske residens i København på Sankt Annæ Plads 15 har en unik beliggenhed midt i den historiske bydel Frederiksstaden.

Residensbygningen blev opført i år 1750 efter tegninger af hofbygmester Eigtved. I 1921 købte den svenske stat bygningen og lod den renovere, så den passede til repræsentative formål. I dette renoveringsarbejde deltog den svenske arkitekt Torben Grut.

Residensen er i årenes løb blevet renoveret i flere omgange. Residensen er hovedsaglig indrettet med svenske møbler og svensk kunst. Både møbler og kunst repræsenterer flere stilarter og tidsperioder. Statens fastighetsverk (SFV) forvalter den svenske residens i København.

The Swedish Residence in Copenhagen, on Sankt Annæ Plads 15, enjoys a unique position in the heart of the historic district of Frederiksstaden.

The corner building was constructed in 1750 to a design by court architect Eigtved. The Swedish state purchased the building in 1921 and had it renovated to suit representative purposes. Swedish architect Torben Grut took part in this renovation work.

The residence has been refurbished several times over the years. The residence is mainly decorated with Swedish furniture and Swedish art. Both furniture and art represent several styles and time periods. The National Property Board Sweden (SFV) manages the Swedish Residence in Copenhagen.

Tradition i utveckling. Statens fastighetsverk vill göra svenska folket stolt över statens egendomar, våra nationalbyggnader och fria marker; slott och kungsgårdar, teatrar, museer, ambassader och en sjundedel av Sveriges mark. Vi äger allt detta tillsammans och SFV:s uppgift är att förvalta det på bästa sätt.

Tradition is change. Sweden has many buildings and environments of great value to its cultural history. They are part of the nation's history and its future. The National Property Board administrates public buildings and open spaces; palaces and royal parks, theatres, museums, embassies and one seventh of Sweden's total land mass. All this is owned by the Swedes collectively, and the duty of the Board is to administer them in the best possible way.

